

In Speuld kriegen ze un trekschaokelaor in de bedstee

Elektrisch licht? Maligheid! Iets veur de meensen uut de stad.

Zowat twintig jaor hen ze in Speuld e'wikt en e'weugen. „Mien vaor en mien grootvaor bin'n bie de peterolielaamp groot e'wordd'n en mien tied zal 't oek nog wel uutdien'n." Mar noen kriegt Speuld dan toch Elektriesch.

door Keesjan van Loo

Sinds de bovenmeester as meest veuruutstrevende feguur de kat de bel an e'bunden het is de kemissie uut de buurtverenugung veule keren biemekeer e'weest. In de leste vergaordering in de bakkerie hen ze met algemene stemmen bepaold dat oek Speuld deelachtig zol wordd'n an de veurdelen van de moderne tied, waarmee oek Armelo, Putten en Nunspeet al zo lang e'zegend warren. Burgemeester en Wethouwers han ut allemaol goed e'vunden en verstaon, de Raod het ur z'n adhaesie an betuugd en zo zit Speuld

dan geliek midden in de preblemen. Zol der in de bedstee un trekschaokelaor kommen jao of toch mar niet? De elektieein die de leidings kwam anleegen had e'zeid dat ut iezug makkeluk was, mar ut blijft wel un bietje raor: in bed an un touw trekken in plaats van op de ouwerwetse manier de peterolielamp uut te 'poesen'.

Un grote betonweg leidt van Armelo dwars deur ut donkere Veluwe laand naor Speuld, dat wil zeegen, un kilometer of vuuf in die richting, dan hold die grote weg ineens op en gaot over

in un grintwegjen en de bezeuker zit in de rimboe waar geen goed of kwaod mins te ontdekken is, hoogstuns un wegspringende knien of eekhoorn en wat veerder as teken van de nieje beschaoving un koppeltje kiepen, doodstil is ut hier. Zo kumt un mins in Speuld! Ut begint niet ineens, zoas un automobiel Utrecht of Hengelo binnenried met mooie ANWB borden langs de weg bie de grens.

Speuld begint un bietje kalmpjes an mit un boerderie rechts en us weer één links en dan us un paor huuzen, un bakker un timmerwarkplaots een winkeltjen waor zu drop en greune zeep en vliegenvangers enzo verkopen, nog un paor boerderietjes, dan ut tweemansschooltje van meester Schuitemaker. Das dan oek meteen alles; de buurtschap Speuld under Armelo, der bin zowat vierhonderd inwoeners en de burgemeester woent in Nunspeet. Hier in Speuld geen trems of uchtendkraant, geen tillufoon en taxi's. Speuld leit vort e'stopt in de Veluwse bossen, veer vort van alle kabinetten op brede basis, van atoomexplosies en un reis van Eisenhower. Jan Schuur de timmerman, Klarenbeek de bakker, kunstschilder Meurs, de ouwe en de jonge Schuurkamp, dat bin in Speuld de grote mannen, want hulie bin de leejen van ut elektrieskommetee. Hulie hen de stried an e'bunden tegen konservatisme en krampachtige beholdzucht.

„Malligheid, Elektries licht? Malligheid, iets veur de minsen uut de stad.” Zu han noen butagas en dat was medern genog? Ut was toch oek wel makeluk nao al dat gemartel mit peterolie en de kiender wouwen ut greeg, die kwammen nog wel us in de stad bie familie of kennissen en die han ut de leste tied mar over elektries licht, over striekiezers en wasmesinus en radio's, alles elektries.

Speuld hol debatten over ut gezinsleven op televisie-niveau. En han ze van de kemissie niet e'spreuken mit un meneer uut Apeldoorn die ut anleegen kos? Han zu van de kemissie niet e'zeit dat ut wel arg duur zol worren? Hunderdveuftigduuzund gulden mos de anleg kosten.

De heren van de PGEM wollen wel zurgen veur vuuftigduuzund gulden uut één of aar potjen dat zu neumden “Fonds veur onrendabele netten” en de gemeente deed der oek iets bie, mar veertigduuzund gulden bleef noch over veur de Speuldenaoren zelf. Gezinscultuur, de portemenee en progressiviteit streejen um de veurrang, uiteindelijk is ut op veurstel van de burgemeester, nog un heel gereken e'wurden mit baotbelasting en grondbelasting, mar ut bedrag dat un ieder mos betaolen varriert van tweehunderd tot vuufhunderd gulden plus ut anleegen in huus vaneigen.